

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/459/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

127/2019. (IV. 04.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. december 14-én előterjesztett **panaszát** a 2019. április 4-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szervek – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK), valamint a kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, az alapjog korlátozása jogoszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2018. december 14-én történt rendőri intézkedés (igazoltatás és annak módja) miatt 2018. december 14-én, elektronikus úton panaszt terjesztett elő.

I.

A panaszos elmondása szerint a fenti napon a szervezett tüntetésen résztvevő, a K. térről átvonuló tömeget 0 óra 30 perckor a kivezenyelt készenléti rendőrök kisebb csoportokban bekerítették. A panaszost és rajta kívül nagyjából 30-40 tüntetőt körbevették, és több mint egy órán át, bárminemű indoklás és tájékoztatás nélkül egy kisebb járdarészen, szabad mozgásukat korlátozva hagytak „vesztegelni”, miközben sorfállal zárták őket körbe.

A panaszos elmondása szerint a „vesztegzár” nagyjából negyvenedik percében kaptak információt a kivezenyelt rendőröktől, miszerint igazoltatni fogják őket. A panaszos szerint ezt követően még legalább negyed órán keresztül nem történt semmi, majd végül a nagy létszámú készenléti csapatok egyesével igazoltatni kezdték a bekerített tüntetőket.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos sérelmezte, hogy az igazoltatás során nem hangzott el az igazoltatást végző személy neve, rendfokozata és az igazoltatás konkrét oka. A panaszos kiemelte, hogy ő nem vett részt garázdaságban, rendbontásban és nem követett el erőszakos cselekedeteket rendőri szervek és civilek ellen sem. A panaszos sérelmezte továbbá, hogy az eljárás befejeztével az intézkedő rendőrök elkérték tőle a telefonszámát. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy nem mindenkitől kérték el a telefonszámot.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza:

A rajt egy a 2018. december 13-ai mérkőzés biztosításáról vezényelték át a kialakult tüntetések miatt a R-1 hívójelű parancsnok alárendeltsége alá. Innen kapták az utasítást, hogy 2018. december 14-én 1 óra 30 perckor jelenjenek meg a T. krt. ... szám előtt. A helyszínen már visszatartott csoport tagjait kellett a helyszínen igazoltatni a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 21. § (1) bekezdésben foglaltak megszegése miatt.

Az intézkedés során valóban elkérték a panaszos mobiltelefon-számát, ám ez önkéntes alapon történt, nem volt kötelező, célja a későbbi szabálysértési eljárás lefolytatásának elősegítése volt.

Az esetről készült jelentést még az intézkedés napján megküldték a BRFK Rendőrkapitányságának a szabálysértési eljárás lefolytatása céljából.

2) A K-* rendőrének 2018. december 14-én kelt jelentése alapján a panaszossal – és még több személlyel – szemben a KRESZ 21. §-ának (1) bekezdése megsértése miatt szabálysértési feljelentést tettek.

3) A K-* rendőrének 2019. február 9-én tett jelentése az állásfoglalás II. rész 1)-2) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többlet információkat tartalmazza:

A Rendész-1 utasításának megfelelően 2018. december 14-én 1 óra 40 perc körüli időben kezdték meg a körülzártakkal szembeni intézkedést. Az utasítás szerint a fenti napon 0 óra 30 perc körüli időben a KRESZ 21. §-ának (1) bekezdését megszegő személyeket tartanak vissza, és szükséges a segítség az intézkedés lefolytatásában.

A panaszossal szembeni intézkedés 1 óra 43 perckor kezdődött meg az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján. A csapaterő tagjainak mindegyike rendelkezett szolgálati igazolvánnyal, jelvénnel, valamint hímzett azonosítóval, melyből az utolsó a testpáncélon volt látható az Rtv. 20. §-ának (4) bekezdése alapján. Tekintettel arra, hogy mind a rendőrség, mind a média „magas prioritással kezeli és dokumentálja” az eseményeket, illetve hogy „ismeretlen személyekkel szemben intézkednek, akikkel fel kell venni a verbális kontaktust” a rendőrök a napszaknak megfelelően köszöntek, bemutatkoztak az Rtv. 20. §-ában, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. §-ában foglaltaknak megfelelően.

A panaszossal szembeni intézkedés jogalapja egy szabálysértés elkövetése volt, amelyről a R-1 tájékoztatta a K-* rendőrt. Az intézkedés célja pedig a szabálysértési eljárás lefolytatásához szükséges adatok rögzítése volt.

4) A BRFK *Osztály vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza:

A budapesti rendőr-főkapitány fokozott ellenőrzést rendelt el 2018. december 13-án 15 órától 2019. január 2-án 8 óráig, amelyről a rendőrség hivatalos honlapján közérdekű tájékoztatást tettek közzé.

A tüntetés egyes résztvevői (nagyjából 500-600 fő) a K. téren összegyűlt tömegből 18 óra 3 perckor kiváltak. A kiváltak a M. híd irányába indultak el az úttesten, megszegve a KRESZ szabályait, saját testi épségüket veszélyeztetve.

A KRESZ-t megszegő személyekkel szemben, illetve a közrend helyreállítása, a további jogsértések megakadályozása végett rendőri intézkedések kezdődtek a vonulás több pontján. Mindezek során rendőrfőőrök segítségével tájékoztatták az elkövetőket arról, hogy szabálysértést követnek el. Az úttesten vonulókat több alkalommal megkísérelték a járdára terelni, ám ez nem volt eredményes, így a rendőri egységek az Rtv. 13. §-ának megfelelően megkezdték az úttesten haladókkal szembeni rendőri intézkedéseket.

5) A * fokozott ellenőrzést elrendelő határozata szerint 2018. december 13-án 15 órától 2019. január 2-án 8 óráig tartott a fokozott ellenőrzés a város egész területére kiterjedően. Az elrendelés oka az volt, hogy az adventi időszakban a főváros területére több, tömeget vonzó rendezvényt, vásárt jelentettek be, amelyek eredményes rendőri biztosítása, a közrend és a közbiztonság rendjének fenntartása érdekében fokozott ellenőrzés elrendelése vált szükségessé.

III.

A panaszos sérelmezte, hogy a tüntetőket (köztük őt) az intézkedő rendőrök körbe zárták, majd várakoztatták, végül – megfelelő azonosítás és tájékoztatás nélkül – igazoltatták, amely során telefonszámát is elkérték.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének IV. cikke szerint személyes szabadsághoz való jogát, VIII. cikke szerinti békés gyülekezéshez való, és XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszos elmondása szerint a K. térről átvonuló tömeget a kivezényelt készenléti rendőrök kisebb csoportokban bekerítették.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint a szervezett tüntetésről 18 óra körül kivált egy nagyjából 500-600 fő, akik a M. híd irányába indultak el az úttesten, megszegve ezzel a KRESZ 21. §-ának (1) bekezdését. A szabálysértőkkel szemben a vonulás több pontján rendőri intézkedést kezdeményeztek. Először felhívták a szabálytalanul vonuló tömeg figyelmét arra, hogy szabálysértést követnek el, majd megpróbálták

őket a járdára terelni. Miután a felszólítás és a járdára terelés eredménytelen volt, megkezdték a szabálysértést elkövetők igazoltatását.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdésének 2. és 4. pontja szerint rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, valamint közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának megfelelően a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

A Testület álláspontja szerint további jogszabályi rendelkezések hívható fel.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §-ának (1) bekezdése szerint a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének szabálysértését követi el az, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a Szabs. tv. 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

A KRESZ 21. §-ának (1) bekezdése szerint a gyalogosnak a járdán, ahol pedig járda nincs, a leállósávon, az útpadkán vagy a kerékpárúton kell közlekednie.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

E kérdés tisztázásához azonban – a Testület megítélése szerint – szükséges tisztázni a gyülekezési jog gyakorlása során esetlegesen megvalósuló szabálysértési tényállások viszonyát.

A gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 2. §-ának (1) bekezdése szerint gyűlés a legalább két személy részvételével közügyben való véleménynyilvánítás céljából tartott nyilvános összejövetel. A Testület rendelkezésére álló információk alapján elmondható, hogy a panaszos közügyben való véleménynyilvánítás céljából tartott összejövetelen vett részt, amikor a rendőri intézkedés megkezdődött, ugyanakkor az előzetesen bejelentett rendezvény ekkor már véget ért.

A gyülekezési jogról szóló korábban hatályos törvény kapcsán megfogalmazott szakirodalmi álláspont szerint (amely a jelenleg hatályos Gytv. esetében is releváns) a gyülekezésről szóló törvény „nem rendelkezik arról, hogy van-e bármilyen relevanciája annak, ha a gyülekezési jog gyakorlása, maga a gyülekezés vagy éppen a gyülekezési jog egyes részjogosultságaink gyakorlója ennek során és ezzel összefüggésben szabálysértést valósít meg”. „Így önmagában az, hogy a rendezvény megtartása vagy a szervezők, vezetők és résztvevők magatartása a Szabs. tv.-ben megállapított szabálysértési tényállásokba ütközik, a gyülekezés során nem értékelhető. Ennek megfelelően magát a gyülekezés jogszerűségét nem érinti, hogy például a résztvevők döntő többségének vagy éppen összességének magatartása szabálysértést valósít meg. Mindez nem azt jelenti, hogy a gyülekezés az elkövetett szabálysértésekkel szemben egyfajta 'védetség' vagy 'mentesség' biztosítana: a szabálysértési hatóság az ilyen esetekben is megfelelően lefolytatja az egyes elkövetőkkel szembeni eljárást”. „Indokolt megjegyezni azonban, hogy az egyes elkövetők kilétének megállapítása vagy éppen velük szemben a szabálysértési eljárás során megteendő intézkedések nem járhatnak olyan hatással, amelyek következményeiket tekintve ténylegesen a rendezvény feloszlásához vezetnének, vagyis az elkövetők igazoltatására vagy éppen a személyi szabadság Rtv. és Szabs. tv. alapján történő korlátozására kizárólag oly módon kerülhet sor, hogy ez a gyülekezési jog gyakorlását a lehető legkisebb mértékben sértse. A rendezvény végét (feloszlását vagy feloszlását) követően azonban nincs akadálya annak, hogy – amennyiben az általános feltételek adottak – akár valamennyi résztvevővel szemben eljárjon a szabálysértési hatóság”. [Hajas Barnabás: Kommentár a gyülekezési törvényhez, Wolters Kluwer, Budapest, 2017]

A fentieknek megfelelően a panaszos ugyan gyűlésen vett részt, ám az már az előzetesen bejelentett rendezvényt követően alakult ki, attól már külön vált. Összességében elmondható, hogy – utalva az idézett szakirodalmi álláspontokra – a rendőrség, mint szabálysértési hatóság felléphetett a szabálysértést elkövetőkkel szemben.

Tekintettel tehát arra, hogy a gyülekezési jog gyakorlása önmagában nem zárja ki a szabálysértési tényállások megvalósulását (pusztán arra kell figyelemmel lenni, hogy a szabálysértési hatóság fellépése ne járjon a gyülekezési jog aránytalan korlátozásával), a rendőrség, mint szabálysértési hatóság nem tekinthet el az észlelt szabálysértési tényállásokkal szembeni fellépéstől. A Testület megítélése szerint az a tény, hogy a vonuló tömeg az úttesten vonult, elegendő volt ahhoz, hogy az intézkedéshez szükséges, minimális szintű gyanút megalapozza (közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértése), és a rendőrség oldalán az Rtv. 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettséget keletkeztessen.

A Testület megítélése szerint a jogellenes cselekmény hatóság általi észlelése bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében – az Rtv. idézett 13. §-a alapján – intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való, valamint békés gyülekezéshez való alapvető joga.

2) A Testület vizsgálta a panaszos igazoltatásának jogalapját.

A rendőrség álláspontja szerint a panaszost a KRESZ 21. §-ának (1) bekezdésének megsértése miatti szabálysértési eljárás lefolytatásához szükséges adatok rögzítése céljából az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján igazoltatták.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából,

közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján úgy ítélte meg, hogy jelen esetben a szabálysértési eljárás lefolytatása, a közrend védelme érdekében szükséges volt a panaszos igazoltatása, az jogszerűen történt, ami által nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.

3) A panaszos sérelmezte, hogy őt (és rajta kívül nagyjából 30-40 személyt) az intézkedő rendőrök több, mint egy órán keresztül szabad mozgásában korlátoztak.

a) Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőrség a feladatának ellátása során [...] a személyi szabadsághoz [...] fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. igazoltatásra vonatkozó 29. §-ának (4) bekezdése első fordulója alapján a személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható.

A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint a * 2018. december 13-án 15 órától 2019. január 2-án 8 óráig a település teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el, amelyről a rendőrség hivatalos honlapján tájékoztatást is megjelenítettek.

A Szolgálati Szabályzat 26. §-ának (1) bekezdése szerint fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

A fentieknek megfelelően a rendőrségnek volt törvényes lehetősége a helyszín lezárására és az ott tartózkodók feltartóztatására.

b) A Testület vizsgálta, hogy a lezárással fogantatosított intézkedés időtartama megfelelt-e az arányosság követelményének.

Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint az intézkedést megkezdő R-1 egység kifejezetten az intézkedés hatékony lefolytatásához (nagyjából 30-40 ember igazoltatása) kérte a K-*es egység segítségét.

A Testület megítélése szerint, figyelemmel a lezárt területen tartózkodó intézkedés alá vont emberek számára, a több, mint egy óra időtartam nem volt aránytalanul hosszú.

A fentieknek megfelelően a helyszín lezárása és a panaszos feltartóztatása jogszerű volt, annak időtartama pedig megfelelt az arányosság követelményének, így a panaszos személyi szabadságát jogszerűen korlátozta a rendőrség.

4) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr nem azonosította magát, valamint nem közölte az intézkedés okát.

A rendőrség álláspontja szerint már az intézkedés megkezdése előtt felhívták a vonuló tömeg figyelmét arra, hogy szabálysértést követnek el, meg is próbálták őket felterelni az úttestről a járdára, majd – tekintettel arra, hogy mind a rendőrség, mind a média „magas prioritással kezeli és dokumentálja” az eseményeket, illetve hogy „ismeretlen személyekkel szemben intézkednek,

akkikkel fel kell venni a verbális kontaktust” – a rendőrök a napszaknak megfelelően köszöntek, bemutatkoztak az Rtv. 20. §-ában, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. §-ában foglaltaknak megfelelően. Mindezeket túl a csapaterő tagjainak mindegyike rendelkezett szolgálati igazolvánnyal, jelvénnel, valamint himzett azonosítóval, melyből az utolsó a testpáncélon volt látható az Rtv. 20. §-ának (4) bekezdése alapján.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdésének megfelelően megfelelően a rendőrt az intézkedés során a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. E § (2) bekezdése ugyanakkor rögzíti, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Továbbá a panaszos sérelme tekintetében releváns e § (4) bekezdése is, amely szerint, ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.

A Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) bekezdésének megfelelően a z intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg.

A Testület korábban már számos állásfoglalásban kifejtette, hogy az intézkedés formai kellékei közül csak azoknak az elmaradása tekinthető alapjogi sérelem okozására alkalmasnak, amelyek az érintett számára a későbbi jogérvényesítéshez esetlegesen szükséges információt hordoznak (pl. az intézkedő rendőr kilétére, az intézkedés céljára vonatkozó közlés), míg azon kellékek (tisztelgés, köszönés, stb.) elmaradását, amelyek ilyen információt nem tartalmaznak, nem tekinti a Testület alapjogi sérelmet okozó mulasztásnak.

A fentieknek megfelelően a Testület azt vizsgálta, hogy az intézkedő rendőrök megfelelően azonosították-e magukat, valamint közölték-e az intézkedés tényét és célját.

A Testület álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkében deklarált tisztességes eljáráshoz való jog alapvető jogállami követelmény, amelynek megfelelően a jogok érvényesítése olyan eljárás keretében kell, hogy történjen, amely megfelelő biztosítékot jelent a törvényes és elfogulatlan állami döntésre. Természetes követelmény tehát a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése egy demokratikus jogállam esetében, hiszen az egyes emberekkel szemben az állam természetétől fakadóan mindig erőfölényes pozícióban van. Ennek megfelelően szükséges, hogy az államhatalom nevében eljáró személyek minden esetben teljes körű tájékoztatást adjanak az eljárás alá vont személyeknek az adott eljárás körülményei, valamint az ő jogaik és kötelezettségeik tekintetében.

A panaszosi és a rendőrségi álláspontok között ellentmondás feszül. Míg a panaszosi szerint az intézkedő rendőrök nem azonosították magukat, és nem is közölték az intézkedés okát, addig a rendőrség álláspontja szerint ők megfelelően azonosították magukat. A tekintetben, hogy az intézkedés megkezdésekor közölték-e az intézkedés célját (szabálysértési eljáráshoz szükséges adatok rögzítése), nem derül ki egyértelműen a rendőrségi dokumentumokból, ugyanakkor arra utalt a rendőrség, hogy figyelmeztették a résztvevőket arra, hogy szabálysértést követnek el, továbbá ennek eredményeként indult meg a résztvevőkkel (beleértve a panaszost) szembeni rendőri intézkedés, így önmagában az a körülmény, hogy esetleg elmaradt az intézkedés céljának szóbeli közlése, nem jelent alapjogi sérelmet.

A Testület rendelkezésére álló bizonyítékok alapján a panaszosi és a rendőrségi álláspont közötti ellentmondás nem oldható föl, így nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme.

5) A panaszos sérelmezte, hogy az igazoltatás során elkérték a telefonszámát.

A rendőrség álláspontja szerint valóban elkérték a panaszos telefonszámát, azonban ez önkéntes alapon történt, nem volt kötelező, célja pedig a szabálysértési eljárás során való kapcsolattartás segítése volt.

Az Rtv. 29. §-ának (3) bekezdésének megfelelően, ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát [...].

Az Rtv. már hivatkozott 17. §-ának (1) bekezdés szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. Ennek eredményeként van lehetősége a rendőrségnek, hogy bizonyos intézkedései során ne legyen szükség az intézkedés alá vont személy hozzájárulására a rendőrségi intézkedés foganatosításához szükséges személyes adatok megismerése és kezelése tekintetében. A Testület megítélése szerint tehát vizsgálni kell, hogy az adott személyes adat megismerése és kezelése szükséges-e a konkrét rendőrségi feladat ellátásához. Amennyiben nem szükséges, akkor az érintett az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info. tv.) 3. §-ának 7. pontja szerinti hozzájárulása nélkül az intézkedő rendőr nem ismerheti meg és nem kezelheti az adott személyes adatokat.

Az Info. tv. 3. §-ának 1. és 2. pontja alapján érintett bármely információ alapján azonosított vagy azonosítható természetes személy, ebből következően személyes adatnak minősül az érintettre vonatkozó bármely információ.

Az Info. tv. 3. §-ának 7. pontja szerint hozzájárulásnak minősül az érintett akaratának önkéntes, határozott és megfelelő tájékoztatáson alapuló egyértelmű kinyilvánítása, amellyel az érintett nyilatkozat vagy az akaratát félreérthetetlenül kifejező más magatartás útján jelzi, hogy beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok kezeléséhez.

Az Info. tv. 4. §-ának (1) bekezdése első fordulatának megfelelően személyes adat kizárólag egyértelműen meghatározott, jogszerű célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető.

A szabálysértési eljárások tekintetében a Szabs. tv. nem határozza meg általánosságban a kapcsolattartás eszközeit, ugyanakkor az idézésre és értesítésre (87. §), valamint kézbesítésre (89. §) vonatkozó szabályok alapján elmondható, hogy a szabálysértési hatóság alapvetően postai úton tartja a kapcsolatot az eljárás alá vont személyekkel, ugyanakkor idézés és értesítés esetén, ha az idő hiánya vagy más nyomós ok indokolta teszi, úgy különösen telefonon, telefaxon, elektronikus úton is van lehetőség az eljárás alá vont személlyel való kapcsolat felvételére. A „különösen” kitétel arra utal, hogy a felsorolt kivételes kapcsolattartási eszközök példálózó jelleggel szerepelnek a törvényben, azaz más eszköz is igénybe vehető.

A fentiek alapján elmondható, hogy a szabálysértési eljárásokban a telefonon való kapcsolattartásra kivételesen bár, de van lehetőség, tehát az intézkedő rendőröknek volt jogszerű céljuk arra, hogy elkérjék a panaszos telefonszámát az igazoltatás során. Ugyanakkor – figyelemmel arra, hogy a Szabs. tv. pusztán példálózó jelleggel említi a telefonon való

kapcsolattartás kivételes lehetőségét – szükséges a telefonszám rögzítéséhez az eljárás alá vont személy hozzájárulása.

A panaszosi és a rendőrségi álláspontok között ellentmondás feszül a tekintetben, hogy önkéntes volt-e a telefonszám megadása, ezt az ellentmondást pedig a Testület rendelkezésére álló bizonyítékok alapján feloldani nem lehet, így nem állapítható meg a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogának a sérelme.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrség számára a szabálysértés észlelése intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, amelynek eredményeként jogszerűen igazoltatták a panaszost, továbbá – mivel fokozott ellenőrzés volt hatályban – jogszerű volt a helyszín lezárása, és a panaszos feltartóztatása, amelynek időtartama nem lépte túl a szükséges mértéket, valamint nem lehetetlenítette el a gyülekezési jog gyakorlását, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való, személyes adatok védelméhez fűződő, valamint gyülekezési joghoz való alapvető joga. A tekintetben, hogy az intézkedő rendőrök megfelelően azonosították-e magukat, továbbá megfelelő panaszosi hozzájárulás alapján kérték-e el a panaszos telefonszámát, a panaszosi és rendőrségi álláspontok feloldhatatlan ellentmondása miatt, nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való, valamint személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogának a sérelme.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogyanatosító szervek vezetőihez.

Budapest, 2019. április 4.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület